

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Literatura polska przełomu XX i XXI w.
Kod przedmiotu*	IC1/16
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury Polskiej XX i XXI Wieku
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok III, sem. 6
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr hab. Zenon Ożóg, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. dr hab. Janusz Pasterski, dr hab. Anna Jamrozek-Sowa prof. UR, dr hab. Zenon Ożóg prof. UR, dr hab. Agata Paliwoda prof. UR, dr hab. Magdalena Rabizo-Birek prof. UR, dr hab. Anna Wal prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	ZW – zaj. warszt.	Liczba pkt. ECTS
6	-							15	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) ZALICZENIE Z OCENĄ**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Znajomość historii polskiej literatury, zwłaszcza literatury XX wieku, a także poetyki z elementami teorii literatury oraz umiejętności analizy i interpretacji tekstu literackiego. Student powinien znać uwarunkowania periodyzacji oraz podłoże związków rozwoju literatury z procesami społecznymi.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z najważniejszymi konwencjami, ideami i idiomami literatury polskiej po roku 1989, w tym zwłaszcza z twórczością pisarzy debiutujących po roku 1989, w kontekście historycznym, społecznym, politycznym, kulturowym i artystycznym.
C2	Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy podstawowych zjawisk historycznoliterackich epoki.
C3	Umiejętność sytuowania utworów z literatury polskiej po roku 1989 w różnych kontekstach.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu głównych kierunków w obrębie literaturoznawstwa.	K_Wo3
EK_02	Posiada wiedzę o głównych nurtach badań nad literaturą i kulturą polską przełomu XX i XXI w. z uwzględnieniem kontekstu literatury i kultury powszechnej.	K_Wo8
EK_03	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, sekcjonować i użytkować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie studiowanej specjalności.	K_Uo5
EK_04	W sposób krytyczny czyta teksty źródłowe, utwory literackie oraz akademickie teksty literaturoznawcze.	K_Uo6
EK_05	Uznaje znaczenie wiedzy o literaturze w rozwiązywaniu problemów poznawczych; jest gotów do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej.	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Nie dotyczy

B. Problematyka zajęć warsztatowych

Treści merytoryczne
Konwencje – idee – problemy – idiomy w literaturze polskiej przełomu XX i XXI wieku. Rys ogólny
Debiuty poetyckie roczników 60. Andrzej Sosnowski, <i>Życie na Korei</i> ; Marcin Świetlicki <i>Zimne kraje</i> ; Eugeniusz Tkacyszyn-Dycki <i>Nenia i inne wiersze</i> . Analiza wybranych utworów. (3 godz.)
Debiuty poetyckie roczników 70. Tomasz Różycki <i>Vaterland</i> , Tadeusz Dąbrowski <i>Wypieki</i> . Analiza wybranych utworów (2 godz.)
Nowa proza. Jerzy Pilch <i>Wyznania twórcy pokątnej literatury erotycznej</i> lub <i>Spis cudzołóżnic</i> ; Andrzej Stasiuk <i>Przez rzekę</i> lub <i>Opowieści galicyjskie</i> ; Olga Tokarczuk <i>Prawiek i inne czasy</i> lub

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

<i>Dom dzienny, dom nocny.</i> (6 godz.)
Lekcje starych mistrzów: Zbigniew Herbert <i>Epilog burzy</i> ; Czesław Miłosz <i>To, Wisława Szymborska Koniec i początek</i> , Tadeusz Różewicz <i>zawsze fragment</i> . Analiza wybranych utworów. (3 godz.)

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: analiza i interpretacja tekstów, dyskusja, praca z tekstem, przygotowywanie referatów i prezentacji

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
K_Wo3	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat, kolokwium	zaj. warszt.
K_Wo8	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat, kolokwium	zaj. warszt.
K_Uo5	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat, kolokwium	zaj. warszt.
K_Uo6	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat, kolokwium	zaj. warszt.
K_Ko1	obserwacja w trakcie zajęć	zaj. warszt.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Zajęcia warsztatowe:</p> <p>Ocena formatywna (bieżąca):</p> <p>F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (każdorazowo podczas trwania zajęć).</p> <p>F2. Ocena przygotowania indywidualnego (np. przygotowanie wypowiedzi, referatu, prezentacji, przedstawienie wyników własnych badań itp.).</p> <p>Ocena podsumowująca: ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych.</p> <p>WSKAZANE FORMY OCEN ODNOSZĄ SIĘ DO WSZYSTKICH ZAŁOŻONYCH W NINIEJSZYM SYLABUSIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ.</p>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, czytanie lektur, studiowanie literatury przedmiotu, napisanie referatu, przygotowanie prezentacji itp.)	50
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- A. Sosnowski, *Życie na Korei*, Warszawa 1992
M. Świetlicki, *Zimne kraje*, Warszawa 1992
E. Tkaczyszyn-Dycki, *Nenia i inne wiersze*, Lublin 1990
T. Różycki, *Vaterland*, Łódź 1997
T. Dąbrowski, *Wypieki*, Gdańsk 1999
J. Pilch, *Wyznania twórcy pokątnej literatury erotycznej*, Londyn 1988 lub: J. Pilch, *Spis cudzołożnic*, Londyn 1993
A. Stasiuk, *Mury Hebronu*, Warszawa 1992 lub: A. Stasiuk, *Opowieści galicyjskie*, Warszawa 1995
O. Tokarczuk, *Prawiek i inne czasy*, Warszawa 1996 lub: O. Tokarczuk, *Dom dzienny, dom nocny*, Wałbrzych 1998
Z. Herbert, *Epilog burzy*, Wrocław 1998
W. Szymborska, *Koniec i początek*, Kraków 1993
C. Miłosz, *To*, Kraków 2000
T. Różewicz, *zawsze fragment*, Wrocław 1996

II. OPRACOWANIA

- A. Nasiłowska, *Literatura okresu przejściowego 1975-1996*, Warszawa 2007.
P. Czapliński, P. Śliwiński, *Literatura polska 1976-1998*, Kraków 1999.
A. Legeżyńska, P. Śliwiński, *Poezja polska po 1968 roku*, Warszawa 2000 (tu: część III: Po przełomie).

Inna literatura? Dwudziestolecie 1989-2009, pod red. A. Andresa i J. Pasterskiego, Rzeszów 2010

Literatura polska 1990-2000, T. 1-2, pod red. T. Cieślaka i K. Pietrych, Kraków 2002.

Nowa poezja polska. Twórcy – tematy – motywy, Kraków 2009

B. OPRACOWANIA ZALECANE:

J. Jarzębski, *Apetyt na przemianę. Notatki o prozie współczesnej*, Kraków 1997

K. Maliszewski, *Nasi klasycyści, nasi barbarzyńcy. Szkice o nowej poezji*, Bydgoszcz 1999

K. Maliszewski, *Nowa poezja polska 1989-1999. Rozważania i uwagi*, Wrocław 2005

J. Orska, *Liryczne narracje. Nowe tendencje w poezji polskiej 1989-2006*, Kraków 2006

P. Czaplński, *Powrót centrali. Literatura w nowej rzeczywistości*, Kraków 2007

Miejsca, ludzie, opowieści. O twórczości Andrzeja Stasiuka, red. M. Rabizo-Birek, M. Zatorska, D.

Niezgoda, Rzeszów 2018

Światy Olgi Tokarczuk, red. M. Rabizo-Birek, M. Pocałun-Dydycz i A. Bienias, Rzeszów 2013

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej